

HØRINGSUTTALELSE TIL UTKAST FOR NY DEL II AV LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET, PRINSIPPER FOR OPPLÆRINGEN:

Pedagogikkseksjonen har i møte 05.04.06 og 21.04.06 drøftet denne saken. En arbeidsgruppe fikk i oppdrag å utforme en endelig uttalelse på bakgrunn av synspunkt i møtene og skriftlige innspill.

Først vil vi påpeke at det er beklagelig at bare deler av Prinsipper for opplæringen nå er ute på høring (jmf. fotnote 1 i høringsbrevet). Dette gjør det vanskelig å gi en helhetlig vurdering.

Når det gjelder de prinsippene som er på høring, har vi 3 hovedpunkter som denne uttalelsen vil bli basert på. Disse er knyttet til prinsippenes hensikt, funksjon og utforming både i forhold til indre konsistens og i forhold til logisk sammenheng med læreplanverkets øvrige deler. Prinsippene vil slik vi ser det, bidra til en noe mer lukket målstyring med de fordeler og ulemper dette måtte innebære.

- For det første ser vi at prinsippene kan ha en utdypende funksjon i forhold til punktene i Læringsplakaten. Dette kan være bra i og med at punktene her er svært kortfattede. En utdypning og presisering vil kunne lette operasjonaliseringen av de generelle målene slik de uttrykkes i Læringsplakaten og i læreplanens generelle del. Samtidig kan en utdypning også bidra til et økt fokus på *hvordan* målene kan nås, og ikke bare hva som skal til for å ha oppnådd dem. Et eksempel er punktet om samarbeid med lokalsamfunnet. Det er derimot uklart hvorvidt prinsippene oppfyller intensjonene om å presisere og sammenfatte sentrale punkter i læreplanen. Noen punkter utdypet, mens for eksempel omtale av fag er utelatt.
- Det andre punktet vi vil fokusere på, dreier seg om prinsippenes innhold og rolle i forhold til de eksisterende formuleringen i læreplanens generelle del (del I), samt formuleringene i de nye læreplanene for fag (del III). På den ene siden ser vi at prinsippene til en viss grad viderefører elementer fra menneskesynene i generell del, og mye av de samme formuleringene og begrepene går igjen her. Dette bidrar til konsistens og god logisk oppbygning i Læreplanverket som helhet. Prinsippene innebærer en nødvendig utdypning av Læringsplakaten, men teksten er for uklar og for lite presis. Det vises til Broens formuleringer som er mer avklarende.

På den annen side er det viktig å peke på betydningen av at dersom prinsippene skal ha en hensikt, må de også tilføre noe kvalitativt nytt i forhold til det som allerede er formulert i del I og III. Det er også avgjørende at begreper som brukes, også blir avklart på en ryddig og utvetydig måte. Et eksempel her er bruken av inkluderingsbegrepet. Dette er et komplekst begrep som benyttes flere steder, men som i det lokale læreplanarbeidet og den konkrete måloperasjonaliseringen kan være vanskelig å forholde seg til på en konstruktiv måte.

Vi vil her også peke på alvorligheten av at et helt nytt begrep som ”den offentlige fellesskolen” blir innført uten å verken avklares eller diskuteres. Dette frykter vi kan føre til samme problemer som en har erfart med hensyn til inkluderingsbegrepet, at politiske formuleringer vanskelig lar seg tolke og realisere i praksisfeltet.

- Det siste vi ønsker å rette fokus på, er bruken av begrepet ”tilpasset opplæring” og hvordan definisjonen og forståelsen av dette til en vis grad er inkonsistent og inkonsekvent. Både i læreplanens generelle del, så vel som i prinsippene, pekes det på tilpasset opplæring som et bredt og mangfoldig begrep. I høringsutkastet (s. 3, siste avsnitt) blir derimot begrepet kraftig innsnevert ved følgende formulering: ”Tilpasset opplæring kjennetegnes ved at lærestoff, arbeidsmåter, læremidler og organisering av opplæringen blir lagt til rette med tanke på at elevene har ulik *progresjon* i forhold til læringsmålene” (vår utheving). Å redusere tilpasset opplæring til å dreie seg om progresjon i forhold til mål, mener vi er å bryte med det som tidligere er skrevet om tilpasning også i form av å jobbe med ulikt stoff og på ulik måte. En definisjon som utelukkende fokuserer på progresjon, blir etter vårt syn for snevert.

En annen formulering som ikke bare bidrar til å innskrenke innholdet i begrepet, men også til å stigmatisere elevgrupper, er følgende: ” Alle elever skal i arbeidet med fagene få møte utfordringer som de kan mestre på egen hånd eller sammen med andre. *Det gjelder også elever med særlige vansker eller særlige evner og talenter på ulike områder.* (s. 3, vår utheving).

Til sist vil vi kommentere at det i konkretiseringen av elevens forutsetninger, er en fremheving av at elevenes språklige bakgrunn utelatt. Dette er en viktig utfordring i arbeidet med å gi alle elever likeverdige muligheter.

HVO 21.04.06
Arbeidsgruppa

Randi Myklebust
(seksjonsleder)